

sone deres straf og generelt bliver hustrumordere meget hurtigt anbragt til afsoning i et åbent statsfængsel, da denne kategori af drabsmænd ikke henregnes under begrebet »farlige fanger«.

Spørgeren finder det forunderligt, at Kriminalforsorgen ud fra sine »gode erfaringer« med at betragte hustru- og kærestemordere som »ufarlige« lader dem afsone deres straf i åbne fængsler med alt, hvad det indebærer af bekvemmelighed og udflugtsmuligheder. I denne forbindelse er det værd at bemærke, hvad overvagtimester Rudolf Bergien, fra Jyderup Statsfængsel udtaler om de åbne fængsler, hvor den pågældende drabsdømte afsoner sin straf, at »Det er korrekt, at en fange bare kan gå ud af porten og forlade området. Det er let at stikke af fra et åbent fængsel. Vi har ingen værn mod flugt. I et åbent statsfængsel er den indsatte sin egen fangevogter«.

Dette er en krænkelse af almindelig retsbevidsthed og en uhørt nonchalance over for elementære retssikkerhedsprincipper af rang, og ministeren bedes øjeblikkeligt tage initiativ til at få rettet dette misforhold op, således at alle drabsdømte kommer til at afsone deres straf i et lukket fængsel – og dette i betragtelig afstand fra pårørende til offeret.

Svar (10/7 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Justitsministeriet forstår spørgsmålet derhen, at det ønskes oplyst, om et tilfælde som det skitse-rede er udtryk for den normale praksis i forbindelse med afgørelser om anbringelse af personer, der er dømt for manddrab.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at det følger af regelgrundlaget på området, at det principielle udgangspunkt er, at straffe skal udstås i åben anstalt, medmindre det af særlige grunde findes utilrådeligt. Denne hovedregel bygger på det grundlæggende princip, at frihedsberøvelse ikke må være mere indgribende, end formålet tilsiger.

De grunde, der kan gøre en anbringelse i åben anstalt utilrådelig, er en dømt persons farlighed, undvigelsesrisiko, tilpasningsevne og risiko for uheldig indflydelse på medindsatte samt straffetidens længde.

Normalt vil en person blive anbragt i lukket fængsel, hvis straffetiden er 5 år eller derover, men en lang straf vil dog ikke altid i sig selv udelukke anbringelse i et åbent fængsel. I den

sammenhæng har det betydning, hvor lang tid der resterer til tidspunktet for en forventet prøveløsladelse, idet indsatte, hvor der resterer mindre end 5 år til prøveløsladelse, vil kunne placeres i et åbent fængsel. For personer med lange straffe, som har opholdt sig lang tid i varetægtsfængsel, vil anbringelse direkte i åbent fængsel ofte blive overvejet, hvis ingen af de andre kriterier taler herimod.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har med henblik på vurdering af praksis foretaget en gennemgang af praksis for anbringelse af drabsdømte. Gennemgangen viser, at der for tiden er 216 indsatte, der er dømt for drab. I 92 pct. af disse sager har direktoratet truffet afgørelse om anbringelse i lukket fængsel. I de få sager, hvor der er truffet afgørelse om anbringelse i åbent fængsel, er der i næsten alle tilfælde tale om straffe på 8-10 år, dvs. i den lavere ende af strafferammen for manddrab. Fælles for alle er, at de har været varetægtsfængslet gennem længere tid, gennemsnitligt mere end et år, og at der har været tale om en helt konkret vurdering i hver enkelt sag.

Det kan i den forbindelse oplyses, at der ikke i nogen af de sager om drabsdømte, hvor direktoratet har truffet afgørelse om anbringelse direkte i åbent fængsel, efterfølgende er sket overførsel til lukket fængsel. Det vil sige, at ingen har misbrugt den større frihedsgrad, de har fået ved afsoning i et åbent regi.

For at praksis ikke skal udvikle sig i en uønsket retning, vil Direktoratet for Kriminalforsorgen indføre en intern procedure, som sikrer en nøje vurdering på chefniveau af sager, hvor det kommer på tale at træffe afgørelse om anbringelse af drabsdømte i åben anstalt.

Det princip, der fremgår af de gældende regler, for så vidt angår den geografiske placering af dømte, er nærhedsprincippet. Det betyder, at dømte som udgangspunkt skal anbringes i en anstalt i nærheden af deres bopæl. Spørgsmålet om fordeling af de indsatte har netop været genstand for nærmere overvejelser i Differentieringsudvalget (»Nordskov-udvalget«). Udvalgets betænkning er for tiden til høring, og det forventes, at høringssvarene foreligger senest 1. oktober, hvorefter der vil blive taget stilling til de fremtidige fordelingsregler. Det vil naturligvis ske i lyset af den netop vedtagne lov om straffuldbyrdelse, som træder i kraft den 1. juli 2001.

Justitsministeriet kan om den konkrete sag oplyse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen på